

REVISTA

MASPUJOLS.CAT

Setembre de 2024 · Edició n. 50 · Revista quadrimestral d'informació local

Cultura
**LA GRAN
RESERVA DEL
MUSEU DE REUS**
Pàg. 28

Gotes de ciència
**RESTAURATIVA:
DE QUÈ
PARLEM?**
Pàg. 31

Salut
**QUÈ SÓN LES
MITOCÒNDRIES
I COM LES PODEM
ACTIVAR?**
Pàg. 32

La recepta
**FONS FOSC
DE VEDELLA**
Pàg. 39

Postres de casa
**XOCOLATA AMB
NOUS**
Pàg. 39

**30^è ANIVERSARI
DE L'ESPLAI DE
JUBILATS DE
MASPUJOLS**

Pàg. 19

ROCABRUNA

OLI D'OLIVA VERGE EXTRA

100% ARBEQUINA

L'orgull de la nostra terra

- ✓ Venda d'oli i vi.
- ✓ Venda de productes fitosanitaris i adobs.
- ✓ Assegurances de tot tipus (Automòbil, llar, mèdiques,...).

Agent de:

arquia banca

Banca personal,
Banca privada,
Empreses,
Comerços & Autònoms,
Negoci agrari.

COOPERATIVA AGRÍCOLA "SANT ISIDRE" S.C.C.L.

© C. Sant Antoni, 21 - 43382 Maspujols (Tgn) ☎ 977 815 009 📠 977 815 009

MASPUJOLS.CAT

Setembre de 2024 · Edició n. 50 · Revista quadrimestral d'informació local

Actualitat	4
Entitats	6
Col·laboració	
150 anys dels aiguats de Santa Tecla	9
Festa Major	10
Col·laboració	
El grup de whatsapp de la "Reutilització de la vall sostenible"	12
Educació - Escola bressol Els Caragolins	13
L'ajuntament informa	14
Educació - Escola de Maspujols	
L'escola de Maspujols rep dos premis al FIC-CAT ..	16
Reportatge	
30è aniversari de l'esplai de jubilats	19
Col·laboració	
El camí de Roques Brunes	22
Entrevista	
Lupe Ferri Gascó	23
Col·laboració	
Agrupació de defensa forestal	24
El nostre entorn	
L'aigua regenerada i l'aigua dessalinitzada	26
Cultura	
La gran reserva del museu de Reus	28
Col·laboració	
La llengua de l'església	30
Gotes de ciència	
Restaurativa: de què parlem?	31
Salut	
Què són les mitocondries i com les podem activar	32
La fotografia perduda	34
Òptica jurídica	
Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci, espai públic i transports	35
Vida social	36
La tira còmica	38
Cuina	
La recepta: Fons fosc de vedella	39
Postres de casa: Xocolata amb nous	39

Editorial Consell de Redacció

Teniu a les vostres mans el número 50 de la nostra revista Maspujols.cat. Podem mirar enrere i veure força feina feta, voluntària, amb l'ànim que el poble tingui un espai on poder gaudir i informar-se de diferents aspectes: informació de les entitats, articles de fons, apunts culturals, aniversaris, activitats escolars, fotografies... petites finestres que s'obren a tothom i fan que coneguem una mica millor el nostre entorn i els nostres veïns.

Des de l'equip de redacció de Maspujols.cat volem agrair a totes les persones que, de manera desinteressada, col·laboren en deixar plasmada la realitat del nostre poble en aquestes pàgines que, número rere número, esdevenen la història del poble.

En aquesta revista trobareu, com a reportatge, l'aniversari de 30 anys que fa l'Associació de la Gent Gran. És des de la perspectiva de fer-se gran que tenen molt clar que s'ha de celebrar tot el que es pugui i quan es pugui. És una associació potent i activa, a la qual felicitem per aquest aniversari. Ha anat canviant amb el pas dels anys, perquè també la societat ha canviat, però els podreu trobar acompanyant molts dels actes que es fan durant l'any al poble.

També hi trobareu molta més informació del que s'ha fet, les imatges de la Festa Major, imatges en la vida social, col·laboracions molt interessants... Esperem que en gaudiu i que aprecieu tots aquests batecs de vida del poble.

Amb la col·laboració de:

Diputació Tarragona

MASPUJOLS.CAT | Revista d'informació local de Maspujols | revistamaspujols.cat@gmail.com | DL: 1605/08

Consell de Redacció: Antònia Llauredó Llort, Mercè Domènech Sans, Carmina Llauredor Mas, Rosa M. Español Barriach, Núria Samsó Salvat, Àngel Balsells Virgili, Rosalia Anglès Vidal, Marta Balsells Llauredó, Pilar Llauredó Mas, Montse Llauredor Mas i David Fornos Español.

Col·laboradors: Julià Samsó Bonet, Gerard Cros Barenys, Carolina Matas Solà, Gemma Samsó Salvat, Ramon Juanpere Trillo, Josep M. Llauredó Llauredó, Lluís Llauredó Salvat, Josep Bofarull Veciana i Josep M. Barenys Barenys.

Portada: David Fornos Español
Correcció: Núria Samsó Salvat
Maquetació i tancament: David Fornos
Disseny original: Guillem Ramos Salvat

PUBLICITAT
Marta Balsells Llauredó

PUNTS DE DISTRIBUCIÓ
Oficina Arquia Banca,
Cafeteria i Pastisseria Maspujols,
Perruqueria M. Lourdes, Perruqueria M. Antonieta i Bar Casal.

Edita: Edicions Maspujols.cat
Impressió: Guindilla's Media
Tirada: 500 exemplars
Cost: 1€

Cada article és responsabilitat exclusiva del seu autor.

SET-CENTS ANYS DE LA CREATIÓ DEL COMTAT DE PRADES

El dia 11 de juny vam poder comptar amb la presència d'Eduard Juncosa i Bonet per fer-nos coneixedors de com i quan es va crear el Comtat de Prades. El 6 de maig de 1324, el rei Jaume II va crear aquest comtat per al seu fill, l'infant Ramon Berenguer. Dins d'aquest comtat, juntament amb altres pobles del voltant, s'hi troba Maspujols. El mateix dia en què feia 700 anys van repicar les campanes i es va llegir l'acta fundacional.

Com a record i difusió d'aquest esdeveniment, s'ha fet una auca i un estudi històric del document, per part del mateix Eduard Juncosa.

CAMPIONAT EUROPEU FIMBA MAXIBASKET

El maspujolenc David Navas va participar al Campionat Europeu FIMBA Maxibasket de Pesaro (Itàlia) el passat mes de juny, un campionat amb 190 equips i que comptava amb ex-jugadors de l'NBA. El David hi va participar amb l'equip Sol de Nit Catalonia MVPs, format per jugadors del Camp de Tarragona, i que van competir a la categoria de majors de 40 anys.

L'equip va quedar novè de la seva categoria i cal destacar el bon paper del David, que va quedar entre els 10 millors anotadors de tot el torneig. Tot l'equip ja s'està preparant per participar al mundial de Maxibasket de l'any vinent a Ticino (Suïssa), al qual participaran més de 400 equips.

MASPUJOLS INAUGURA UN ESPAI DE REFUGI I DE DOL DE LA MORT GESTACIONAL I PERINATAL AL CEMENTIRI DEL POBLE

L'espai el centra l'obra 'Fills de Llum', dels artistes Manuel Díaz Castedo i Roberto Manzano

SOBRE ELS ARTISTES

Manuel Díaz Castedo (Lugo, 1959), originari de Galícia i resident a Maspujols des del 2020, ha dissenyat l'escultura amb una profunda connexió amb la seva terra natal i la seva formació en Belles Arts. Per la seva banda, Roberto Manzano (Madrid, 1972), reconegut escultor espanyol, ha fet l'obra aportant la seva expertesa en marbre blanc de Macael, combinant estils del Renaixement i Manierisme.

ACTIVITATS RELACIONADES

L'Associació "Dol d'Estels", un grup d'ajuda mútua en el dol gestacional i la mort neonatal, va compartir la seva experiència per poder ajudar i acompanyar a les famílies que pateixen aquesta pèrdua. Aquesta xerrada tancava l'exposició fotogràfica "STILLBIRTH" de la Norma Grau, un projecte dedicat als comiats, els rituals i la creació de records per a famílies en dol.

L'Ajuntament de Maspujols, de manera conjunta amb el col·lectiu Dol d'estels i la col·laboració de la Diputació de Tarragona, va inaugurar, el dia 22 de juny, un espai dedicat a les famílies que han patit la pèrdua d'un nadó durant l'embaràs, el part o poc després del naixement. Aquest nou espai, situat al cementiri de Maspujols, té com a objectiu proporcionar un lloc de record i consol per a les famílies en dol, oferint-los un entorn tranquil i respectuós on poden processar el seu dolor després d'aquesta pèrdua. L'acte ha estat presidit per la presidenta de la Diputació de Tarragona, Noemí Llauredó, l'alcalde de Maspujols, José Antonio Rodríguez, i altres representants del consistori i del municipi. L'acte s'ha celebrat al cementiri, a tocar de l'ermita de Sant Antoni.

la comunitat, l'espai busca ajudar les famílies a transitar per aquest dolor, proporcionant un lloc on recordar i mantenir viva la memòria dels seus fills. L'element central de l'espai és l'escultura 'Fills de Llum', dissenyada per l'artista local Manuel Díaz Castedo i realitzada per l'escultor Roberto Manzano. Aquesta obra, feta de pedra calcària de Calatorao, simbolitza la llum del sol entrant per una obertura superior i creant un solc de llum dins l'escultura durant el solstici d'estiu. Aquesta llum representa la continuïtat i l'esperança, un recordatori tangible de l'amor etern que les famílies senten pels seus nadons.

Aquest nou espai inaugurat al cementiri de Maspujols no només serveix com a lloc de memòria, sinó també com a refugi emocional per a les famílies. Amb bancs de pedra i esglaons que simbolitzen el trànsit entre el món terrenal i espiritual, l'espai està dissenyat per brindar suport i acompanyament en moments de gran tristesa. L'Ajuntament de Maspujols reafirma el seu compromís amb la comunitat, oferint aquest espai de pau i reflexió per a les famílies que han experimentat la pèrdua d'un nadó. Aquest espai de memòria no només ajuda a normalitzar el procés de dol, sinó que també celebra la vida i l'amor etern que les famílies tenen pels seus fills.

ESPAI DE DOL I REFUGI

Aquest projecte neix del desig de visibilitzar el dol gestacional, perinatal i neonatal, un dels temes més tabú de la nostra societat. Impulsat per una mare en dol que viu lluny de Maspujols però que ha volgut compartir el seu amor i suport amb

El dia 14 d'agost, just acabar d'esclatar la traca d'inici de Festa Major, per causes totalment alienes a la Festa, es va encendre el motor d'un cotxe al carrer de Baix. La rapidesa en què van actuar alguns veïns amb els extintors va impedir que l'incendi anés a més. Els bombers van intervenir finalment i van acabar de remullar el vehicle i netejar l'espai afectat.

Pluviometria
Ramon Juanpere Trillo

ABRIL 2024
MAIG 2024

25 L 3 dies
6 L 1 dia

JUNY 2024
JULIOL 2024

43 L 5 dies
17 L 2 dia

Diablers de Maspujols

Els Diablers de Maspujols hem renovat la junta. Un grup de 8 maspujolencs hem agafat les regnes d'aquesta entitat, establint nous objectius i amb moltes ganes d'ampliar el teixit associatiu del poble. Hem encarat el 49è any d'aquesta entitat consolidant els

Coral L'Albada

El dissabte 15 de juny la coral L'Albada va participar per primer cop a la Trobada de Corals d'Associacions de la Gent Gran del Baix Camp, organitzada pel Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Camp, i que aquest any ja es trobava a la 6a edició.

L'Auditori del Palau Bofarull de Reus va aplegar 7 corals participatives. Foren en aquesta ocasió L'Albada de Reus, L'Orfeó Reusenc, Sant Miquel de Mont-roig, Les Veus del Casal de la Gent Gran de Cambrils, L'Era de Castellvell, l'Esplai "La Caixa" de Reus i L'Albada de Maspujols.

Després de la salutació de benvinguda per part de les autoritats representants de la Diputació de Tarragona, del Consell Comarcal del Baix Camp i de l'Ajuntament de Reus, les corals van oferir les seves actuacions. La nostra coral va interpretar "Sembla ahir", "L'arc blanc de sant Martí" i "Quin món tan bonic". Es va clausurar l'acte amb l'entrega d'una placa commemorativa a les corals i la cantada conjunta del "Cànon de la Pau".

diablers petits i intentar ampliar el nombre de diablers i tambors. Aquesta festa major hem estat en diversos actes, col·laborant i, com cada any, il·luminant la nit del dia 14.

Aquest any, com ja ha vingut fent en els darrers, la coral L'Albada ha participat en els actes de la Festa Major de Santa Maria Assumpta, tant a l'Ofici Solemne com a la cantada a l'ermita, que ha esdevingut el mateix dia 15 d'agost. El repertori que la coral L'Albada ha ofert al concert l'han format cançons de diverses èpoques i estils i creades per compositors catalans i d'arreu.

Lliga contra el Càncer Delegació de Maspujols

El dia 9 de juliol, vam organitzar dos actes: una exposició i una conferència.

A les 19 h, es va inaugurar una exposició de pintures del nostre veí Joan Antoni Anglès Borràs, que, desinteressadament, les va cedir a la nostra delegació. Els diners recaptats amb la seva venda seran destinats, íntegrament, al patrocini dels grups de caminadors i corredors de Maspujols que participaran a la cursa Lliga't a la vida (26 i 27 d'octubre).

A les 19:30 h, va tenir lloc la conferència "El càncer: preguntes freqüents", a càrrec del Dr. Josep Gumà Padró, director de l'Institut d'Oncologia de la Catalunya Sud de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus. Una conferència molt interessant, didàctica i dinàmica, a la qual van assistir més d'una cinquantena de persones.

Moltíssimes gràcies a tothom per fer-ho possible!

Lliga't a la vida

Maspujols participarà, novament, a la cursa solidària per relleus del Lliga't a la vida els dies 26 i 27 d'octubre. La participació de l'any passat va ser una gran vivència i un èxit esportiu i de solidaritat. Es van inscriure 3 equips i aquest any repetirem l'experiència amb el mateix nombre d'equips: dos de caminadors/es (50 km) i un de corredors (70 o 100 km). Durant tot l'estiu, es treballarà per trobar patrocinadors, padrins i es faran activitats per recaptar els 700 € de donació que ha d'aportar cada equip, a més del material esportiu per participar a la cursa.

Els diners que es recullen en aquesta edició del 2024 es destinaran a la investigació del càncer de colon. Es poden fer donacions directament als equips o fent un bizum a la Lliga Contra el Càncer, delegació de Maspujols (+34 656 33 52 48 - Eduard). Maspujols és un poble solidari! Ens ajudes a repetir aquesta gran experiència?

Centre Excursionista de Maspujols

L'ESTIU TAMBÉ ÉS UN BON MOMENT PEL CENTRE EXCURSIONISTA

El Centre Excursionista de Maspujols proposa durant tot l'any una excursió matinal que es fa un diumenge al mes, una activitat que s'atura els mesos de juliol i agost. Però això no vol dir que l'entitat s'aturi, sinó que l'estiu és també un bon moment pel Centre Excursionista.

El primer cap de setmana, del 5 al 7 de juliol, s'ha fet la ja tradicional sortida al Pirineu. Enguany, l'indret escollit ha estat la Vall Fosca. Durant uns dies, socis i simpatitzants del CEM hem compartit àpats, estades, bon ambient i, sobretot, excursions. El dissabte tots i totes les participants vam pujar en telefèric de Sallente a l'estany Gento i els de l'excursió llarga van fer cim al Pic de Mariolo (2.857 m), per l'Estany Tort, el mateix estany on van arribar tots els participants a l'excursió curta.

Tot i la pluja, les dues excursions van ser molt boniques i ens van permetre descobrir aquesta part del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. El diumenge, vam sortir en cotxe direcció a la Central de Cabdella i, des d'allí, vam fer una excursió circular pel Camí del Canal Xic i el camí del Forat de la Guineu.

D'altra banda, el dissabte dia 20 de juliol, aprofitant la lluna plena del mes, 150 excursionistes vam participar a la XXIII Caminada Nocturna de Maspujols. Realment, una fita de cada estiu al calendari de desenes de persones que ens trobem per compartir junts un vespre en el qual caminem, mengem síndria i, mentre descobrim camins, preparam les llanternes per arribar al poble ja de nit. Un bon bany nocturn a la piscina i el sopar donen per finalitzat un dels esdeveniments populars del poble. Ah, des del CEM volem agrair als nostres patrocinadors i col·laboradors els regals que vam sortejar després del sopar.

Unió Esportiva Maspujols

Passada la Festa Major, els dos equips del nostre poble comencen a escalfar motors per encarar la nova temporada 24-25, una temporada que promet, ja que el nostre club compleix 25 anys d'història. 25 anys de molts partits, gols, amics, però sobretot 25 anys de moltes ganes de moure un poble defensant els nostres colors.

Pel que fa a l'equip masculí, aquesta temporada seguirà al comandament el Marc Eroles. Tot i que l'equip encara s'està acabant de definir, competiran al grup 12 de la Lliga Segona Divisió Catalana de la competició de la Federació Catalana del Futbol, i el seu primer partit el disputaran el 29 de setembre a les 12 del migdia a la pista de Montbrí.

El calendari de l'equip femení també s'avança respecte a les altres temporades. El primer partit el disputaran a la pista d'Alforja el 28 de setembre. L'equip femení té més canvis que el masculí. D'una banda, el Gerard Segarra deixa la ban-

queta de l'equip i serà substituït per l'Adrià Garrido. D'altra banda, la Laura Garrit deixa l'equip per conquerir terres italianes. Ha fitxat per l'equip italià Futsal Veglie (Sèrie C), en el qual de ben segur podrà seguir formant-se futbolísticament i viure una experiència que mai oblidarà. Des del club li volem desitjar tota la sort del món i l'esperem de tornada amb els braços ben oberts. Finalment, estarem pendents de les obres de la pista i anirem informant dels possibles canvis de localització al nostre perfil d'Instagram (@u.e.maspujols).

Us esperem a la Bombonera per animar els nostres equips i poder celebrar plegats els 25 anys d'història.

SETMANA CULTURAL 2024

Aquest any, la Setmana Cultural que organitza l'associació "La Dàlia" a la primavera es va realitzar entre el 24 de maig i l'1 de juny, amb un seguit d'activitats que es va intentar que fossin variades, i que poguessin interessar a tot tipus de sòcies i convilantans de Maspujols.

El primer acte fou la inauguració, el divendres dia 24 de maig, de l'exposició de fotografies "Ocells i flors del nostre entorn", que va tenir molt bona acollida. Les fantàstiques fotografies d'en Joan Batlle Gasulla mostraren la natura dels voltants del nostre poble, que tot sovint ens passa desapercebuda. Fotografies fetes amb paciència i sensibilitat d'aus, rèptils i petites flors que es descobrien de gran bellesa gràcies als augments de la càmera. Fotografies que captaren moments únics de la naturalesa.

El dissabte 25 de maig es va anar a Tàrraga per visitar Mas Colom, un espai d'experiències de la Casa Borges, on vàrem conèixer des dels orígens de l'empresa fins a les seva dimensió actual, visitant els camps de pistatxers i fent un tast dels seus productes. A Tàrraga vam fer un bon dinar,

i després vam fer un volt pel poble de Penelles per conèixer les noves creacions del Garagar 2024. Tot seguit, es va visitar la Casa dels Àngels a Castelserà, una casa del segle XVI plena de sorpreses, incloent la col·lecció privada d'objectes de Michael Jackson, propietat del Mag Lari, i un espectacle de màgia en el petit Llantiol. Una tarda inoblidable.

El dia 30 es va realitzar el taller de cuina "Plats freds", amb Maria Teresa Llauredó Anguera (@mussarafood), en el qual hi va haver molta participació. Quan es va acabar, a la Plaça de la Vila, es va poder fer un tast de tots els deliciosos plats preparats: salmó, amanides, torradetes diverses, enfilalls... No varen quedar ni les engrunes!

Per a la conferència del divendres 31 de maig, "Mortalitat en dones a Maspujols (durant els anys 1777 a 1925)", la sala d'exposicions de l'Ajuntament es va quedar petita, donat el nombrós públic. La Dra. Nuria Sardà Jansà va fer un resum de l'estudi de la mortalitat de les dones del poble en aquells anys, explicant la dificultat d'obtenir dades homogènies dels diferents registres eclesiàstics al llarg del temps, i desgranant les causes (malalties comunes incurables en aquella època, parts, epidèmies, etc.) i les conclusions que se'n podien treure. La gran quantitat de preguntes i comentaris acabaren de completar aquesta interessant xerrada.

El dia 1 de juny es va poder gaudir, a la Sala del Casal, del Grup Teia Teatre de Vilaplana, dirigit per Jordi Mateu, que va presentar "Un tastet de Mar i Cel", l'espectacle basat en el musical de Dagoll Dagom per recrear l'obra d'Àngel Guimerà.

Al final de tots els actes d'aquesta Setmana Cultural es posà a disposició una caixa per recollir diners per a la Fundació Esclerosi Múltiple.

Des de l'Associació esperem que els actes hagin estat interessants i engrescadors, i animem a tothom a que ens facin arribar noves propostes que ens enriqueixin a totes i tots com a persones.

150 ANYS DE L'AIGUAT DE SANTA TECLA

Enguany s'escau el 150è aniversari de "l'Aiguat de Santa Tecla", l'anomenada del qual encara perdura i no ha aconseguit d'ésser esborrada del record popular per altres catàstrofes fluvials de semblant importància més acostades a nosaltres, i que fou probablement el més intens i extens, ja que afectà tot el litoral des de l'Ebre fins a l'Empordà, i ocasionà quasi 600 morts. A Maspujols el fenomen meteorològic es va manifestar amb la màxima intensitat.

El famós "Aiguat de Santa Tecla" va esdevenir la nit del 22 al 23 de setembre de l'any 1874, vigília de la Santa que li dona nom, i segons les informacions dels diaris d'aquell temps, van caure al nostre poble uns 360 litres d'aigua per metre quadrat, superant "l'Aiguat de Sant Lluç" (18/10/1930) en 40 litres per metre quadrat.

El primer semestre de 1874 fou d'alarmant sequera, ja que no va caure pràcticament una gota d'aigua sobre Maspujols. No va ploure amb regularitat fins a darrers de juny. El juliol i l'agost també foren

dos mesos molt secs, fins arribar al 22 de setembre.

A la mitjanit del 22 de setembre de 1874 bufava un vent molt fort de llevant i un llampegueig constant tenia il·luminat l'horitzó, el qual apareixia tapat per una gran espessetat de núvols negres, sobretot per la banda de les muntanyes de Prades. Tot feia augurar la proximitat d'una gran tempesta. Per allà a la una de la matinada es començà a sentir el terrabastall dels trons i tot seguit es posà a ploure amb una fúria inusitada. La pluja es mantingué torrencial fins per allà a les quatre de la matinalda. Foren tres hores seguides d'un diluvi persistent.

L'Aiguat de Santa Tecla va causar a Catalunya 570 morts i molts ferits, i més de 700 cases enderrocades. Només a la comarca del Baix Camp s'hi comptaren 160 ofegats i 270 cases derruïdes.

Per la Riera de Maspujols va passar tan gran quantitat d'aigua que va arribar a les parets del darrere de les cases del carrer de Baix (re-

cordem que llavors encara no hi havia el pont a la Riera). Segons el diari reusenc "El Clamor del Pueblo", d'on hem tret la informació, pel cap baix l'aigua va aconseguir una amplada de mig quilòmetre, i va desfer totes les finques de la seva vora. Tot fou convertit en un toll immens cobert de pedres. Ni els mateixos propietaris coneixien on es trobaven els límits de les seves finques.

Acabarem amb un article que va publicar l'esmentat diari reusenc "El Clamor del Pueblo", i que, referint-se a l'aiguat, deia que no gaire lluny de Maspujols, amb la pluja, van caure grans quantitats de peixos, "algunos de los cuales miden más de tres cuartas de largo" (uns 15 centímetres).

Observa l'indicat diari que, per diversos senyals, entre ells la troballa d'aquests peixos, "creen personas inteligentes que el aguacero que en la madrugada del 23 se desató en esta provincia fué una tromba marina". Conclou que, de no ésser així, no té explicació l'aiguat torrencial.

Festa Major

La Carmina Llaurador Mas i l'Anna Pérez Vendrell acabaven el pregó de la Festa Major d'aquest any amb aquestes paraules:

“Les festes majors són un reflex dels nostres valors i una oportunitat per celebrar la nostra identitat col·lectiva i enfortir els llaços que ens uneixen. És un moment per donar la benvinguda als nous veïns i veïnes, per retrobar-nos tots, amb familiars i amics, i per recordar-nos del que realment importa.

Volem agrair de tot cor a tots aquells que han treballat incansablement per fer possible aquestes festes. Per la dedicació i esforç que fa que aquestes celebracions siguin especials. També volem animar a tots a participar activament en els actes que s'han organitzat. Aquestes festes són per a tots nosaltres, i només seran tan memorables com nosaltres les fem.

Així doncs, gaudim de la música, dels espectacles, dels menjars, però sobretot, gaudim de la companyia dels nostres amics, familiars i veïns. Que aquesta Festa Major sigui alegre, respectuosa i plena de moments inoblidables.”

I així ho evidencien les imatges. Ha estat una Festa Major molt participada i gaudida per tothom.

EL GRUP DE WHATSAPP DE LA "REUTILITZACIÓ LA VALL SOSTENIBLE" MASPUJOLS – L'ALEIXAR – VILAPLANA: OBERT A TOTHOM!

El grup de Reutilització La Vall SOS-tenible neix de la inquietud d'oferir un espai virtual on es pugui intercanviar allò que no fem servir, però que encara pot ser útil per a una altra persona. Funciona com un mercat de segona mà, però al no necessitar un espai físic, podem arribar als tres pobles sense estar subjectes a horaris o personal.

Si tens mobles, roba, objectes de decoració, llibres, electrodomèstics, bicicletes o similars, ho pots oferir posant una foto al grup de Whatsapp, indicant el tipus d'intercanvi que t'interessa o posant un preu simbòlic. També ho pots fer a la inversa, és a dir, demanant una cosa que busquis, encara que sigui només de préstec.

El grup funciona amb distàncies curtes, ja que és el teu veí de casa o del poble del costat qui t'està oferint la "cosa" en qüestió. La majoria de vegades els objectes es regalen i, quan els intercanvis són monetaris, es tracta de preus molt

econòmics, ja que són materials de segona mà. També s'ofereixen intercanvis de coneixements. És un grup obert a tothom, només has de tenir l'enllaç per participar-hi. En el cas de Maspujols, podeu demanar-lo a l'Adela Torres o a la Mercè Franch i us el facilitaran.

Per fer un bon ús del grup, es demana utilitzar-lo exclusivament per regals, intercanvis i/o demandes, i no posar-hi cap altra mena de missatges, que no tinguin relació amb la finalitat del grup.

Aquesta iniciativa està vinculada amb l'Associació "La Vall SOSTenible", que pretén tenir cura de l'entorn de la nostra vall entre Vilaplana, L'Aleixar i Maspujols.

Aquest passat mes de juliol vam tancar les portes d'un curs més al bressol Els Caragolins. El curs 2023-2024 ha estat ple de moments preciosos, aventures inexplícables, moments de somriures i també de plors, aprenentatges i experiències molt boniques, i sobretot ha estat un curs ple d'amor.

Acabem el curs explicant-vos el que hem fet durant aquests últims mesos de curs, i és que vam acabar l'article passat explicant-vos el Carnaval. Doncs els últims mesos hem gaudit amb la festa de Sant Jordi i la festa de la primavera, que hem celebrat amb totes les famílies a l'escola. Ens encanta poder compartir moments tan bonics amb totes les famílies i els amics.

També hem celebrat molts aniversaris: l'aniversari de la Irene, que va fer dos anys, el sant del Marc, que va compartir amb nosaltres el seu dia per la Festa Major, i els més grans de l'escola, el Marcos, el Sergi i la Zoe, que aquest juliol han celebrat amb nosaltres els seus 3 anys. Moltes felicitats, petits i petites!

Des d'aquesta notícia ens agradaria tornar a donar les gràcies a totes les famílies per ajudar-nos a cons-

truir un pati molt més bonic i dinàmic per poder jugar i gaudir plegats. Gràcies a les famílies i al suport de l'Ajuntament, ens va quedar un pati d'estiu molt bonic i acollidor, amb una cuineta nova, el sorral arreglat, un espai d'equilibri i moltes coses més.

Al juny vam gaudir d'una gran festa amb famílies per acomiadar el curs i celebrar-ho tots junts. Vam fer una gran festa de l'aigua on petits i grans ens vam refrescar molt al pati del bressol. Durant el mes de juliol hem gaudit de diverses activitats, però les que més ens han agradat han estat les activitats d'aigua, per poder refrescar-nos i acabar el curs de la millor manera possible.

Aquest any ens acomiadem de 9 alumnes, que ja marxen cap a l'escola dels nens grans. Ells són el Marcos, el Sergi, la Zoe, el Nil, el Pol, la Kiova, l'Hugo, el Genís i la Isona. Estem segurs que tindran una gran entrada a l'escola dels més grans i que seguiran aprenent i brillant com fins ara. Els companys del bressol us anirem veient créixer a les festes que compartim plegats com ara la Castanyada i el Carnaval. Segur que us trobarem molt a faltar.

FARMÀCIA
Carme Parrilla

Plaça de l'Església, 16
43382 MASPUJOLS
T. 977 815 930

ARA TAMBE
POTS FER LES
COMANDES
PER WHATSAPP
689 475 532

fisiosa

(+34) 646 596 465
C/ LA BOTIGA, 3 - MASPUJOLS
GEMMA@FISIOSA.CAT

Gemma Samsó
N. COL·LEGIADA 9003

www.fisiosa.cat

ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA

El dia 12 de maig de 2024 es van celebrar les eleccions al Parlament de Catalunya. El resultat de l'escrutini va ser el següent:

	2024	2021		2024	2021
Cens	667	634	Junts+Carles Puigdemont per Catalunya (CAT-Junts+)	164	102 (JxCAT)
Votants	451	419	Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)	70	142
Participació	67,71 %	66,08 %	Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC)	70	47
Abstenció	216 (32,38 %)	215 (33,91 %)	Aliança Catalana	35	---
			Vox	34	19
			Candidatura d'Unitat Popular (CUP)	31	55
Vots en blanc	10	7	Partit Popular (PP)	14	4
Vots nuls	5	9	Comuns Sumar	11	10
			Partit Animalista amb el Medi Ambient (PACMA)	4	0
			Ciutadans (Cs)	1	7
			Front Nacional de Catalunya (FNC)	1	0
			Alhora	1	0

ELECCIONS AL PARLAMENT EUROPEU

El dia 9 de juny de 2024 es van celebrar les eleccions al Parlament Europeu. El resultat de l'escrutini va ser el següent:

	2024	2019		2024	2019
Cens	662	637	Junts i Lliures per Europa (Junts UE)	90	234
Votants	288	487	Esquerra Republicana de Catalunya - Ara Repúbliques	71	125
Participació	43,50 %	76,45 %	Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE)	60	51
Abstenció	374 (56,49 %)	150 (23,54 %)	Partido Popular (PP)	16	7
			Vox	15	9
			Agrupación de Electores "Se Acabó la Fiesta"	10	---
Vots en blanc	2	5	Partido Animalista con el Medio Ambiente (PACMA)	8	10
Vots nuls	0	2	Comuns Sumar	7	---
			Podemos	6	24
			Volt España	1	0
			Pirates de Catalunya - European Pirates - Aliança	1	0
			Ahora Andalucía (Andalucistas)	1	---

L'AJUNTAMENT DE MASPUJOLS PROMOU TALLERS DE SENSIBILITZACIÓ A L'INSTITUT FONTANELLES DE LES BORGES DEL CAMP

L'Ajuntament de Maspujols ha demostrat, un cop més, el seu compromís amb l'educació i el benestar dels joves, col·laborant activament en la realització de dos tallers de gran importància a l'Institut Fontanelles de les Borges del Camp.

Gràcies a la seva implicació, l'alumnat de 2n d'ESO ha pogut participar en el taller "Entenent els efectes de la pornografia en la vida real", mentre que els de 3r d'ESO han assistit al taller "Què són les violències sexuals?". Aquests tallers de sensibilització tenen com a objectiu donar a conèixer la realitat en la qual viuen els adolescents i proporcionar-los eines per afrontar aquestes qüestions de manera informada i responsable.

L'Institut Fontanelles de les Borges del Camp agraeix a l'Ajuntament de Maspujols la seva col·laboració i suport en aquesta iniciativa tan necessària per als joves.

MASPUJOLS I LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA ACORDEN LA PLANIFICACIÓ DEL PLA IMPULSDIPTA PER ALS ANYS 2024-2027

L'Ajuntament de Maspujols i la Diputació de Tarragona han planificat les actuacions i projectes municipals que formaran part del Pla ImpulsDipta, el nou model de cooperació econòmica i assistencial amb els ens locals del Camp de Tarragona, les Terres de l'Ebre i el Baix Penedès. L'alcalde, el dia 19 de juny de 2024, va participar en la mesa de concertació, celebrada a l'edifici Síntesi de la Diputació a Tarragona, durant la qual es van abordar conjuntament les futures inversions, els programes i les assistències que

el pla inclourà, així com la seva planificació, a proposta de l'equip de govern.

A partir d'aquesta anàlisi, es va establir un document bàsic de planificació definitiva, que es concretarà en un conveni de concertació que se signarà pròximament. En destaquen les actuacions següents:

- **Projecte de pavimentació i renovació del carrer de Baix, 2a fase**
- **Projecte de pavimentació i renovació del carrer Sant Roc**
- **Activitats culturals, servei de socorrista, control de plagues, analítiques de consum humà i de la piscina**

En total, un pressupost global de 688.070,55 € distribuïts durant els pròxims 4 anys de la següent manera:

- **Cultura: 33.403,53 €**
- **Salut Pública: 66.807,06 €**
- **Transició ecològica: 100.210,58 €**
- **Despeses corrents: 233.824,69 €**
- **Inversions: 233.824,69 €**

INAUGURACIÓ D'UN ESPAI DE REFUGI I DOL GESTACIONAL I PERINATAL AL CEMENTIRI MUNICIPAL

El dia 22 de juny es va inaugurar al cementiri municipal l'espai de refugi i dol per la mort gestacional i perinatal "Fills de llum", obra dels artistes Sr. Manuel Díaz Castedo i Sr. Roberto Manzano. L'escultura ha tingut un cost de 19.270,30 €, 15.416,24 € dels quals han estat subvencionats per la Diputació de Tarragona.

Aprofitant la inauguració, la presidenta de la Diputació, la Il·lustríssima Sra. Noemí Llauredó Sans, va ser rebuda per l'alcalde, regidores i regidors a l'Ajuntament, on va escriure al llibre d'honor.

MILLORES A LA PISTA POLIESPORTIVA I RECINTE

La pista poliesportiva es va inaugurar l'any 1996 i transcorreguts 27 anys segueix essent la mateixa pista de formigó pintat, amb el posterior cobriment el 2009 i l'ampliació l'any 2011. Per executar les obres necessàries per al manteniment i reparació de la pista, es va dema-

nar una subvenció a la Generalitat de Catalunya. Les obres s'han adjudicat a l'empresa Tècnics y Obras Cambrils, SL i la seva durada prevista serà de quatre setmanes amb la previsió d'inici a finals d'agost.

- Pressupost: 35.000,00 €
- Subvenció concedida: 31.500,00 €

SUBVENCIONS DEL PLA D'ACCIÓ D'ENERGIA SOSTENIBLE I CLIMA (PAESC) DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

L'Ajuntament de Maspujols ha sol·licitat dues subvencions per a la implantació de mesures recollides als Plans d'Acció d'Energia Sostenible i Clima (PAESC):

1. Canvi de làmpades al camp de futbol:

- Tipus de projectors instal·lats: 8 projectors LED d'última generació de 1500W.
- Beneficis: Estalvi energètic superior al 65 %.
- Cost total del projecte: 16.900,97 €
- Subvenció concedida: 12.741,45 €

2. Millora de l'aïllament i tancaments del local de l'Associació de Dones La Dàlia i l'escola bressol Els Caragolins:

Les obres s'han adjudicat a l'empresa Grup Gestió 3000, SL de Cambrils i la seva durada serà de dos mesos amb la previsió d'inici a finals d'agost.

- Pressupost: 44.759,34 €
- Subvenció concedida: 33.743,55 €

TANCAMENT DE L'ÀREA D'EMERGÈNCIA DE L'ERMITA

El 10 de gener de 2022 es va realitzar la implantació de la recollida Porta a Porta en el nostre municipi. El 13 de maig es va posar en marxa la segona fase, que consisteix en el tancament de l'àrea d'emergència de la zona de l'ermita i el control de l'àrea per càmera per garantir l'ús exclusiu dels veïns del municipi. El nou accés és mitjançant l'aplicació al mòbil i un codi, que permet obrir l'àrea d'emergència.

RECEPCIÓ NADONS 1r SEMESTRE I REGISTRE CIVIL

L'alcalde, l'Il·lustríssim Sr. José Antonio Rodríguez Mateo, i l'encarregat del Registre Civil, Sr. Jordi Cabús Llauredó, van obsequiar amb un detall a les famílies dels dos nous nats nascuts durant el 1r semestre d'aquest any, el Leo Carro Martí i la Jana Jiménez Méndez. Enhorabona, famílies!

Leo Carro és l'últim maspujolenc registrat al nostre Registre Civil de Maspujols, amb motiu de la implementació d'un nou sistema de registre civil únic establert en la Llei 20/2011, de 21 de juliol. Maspujols serà una oficina col·laboradora del Registre Civil de Reus. El Sr. Jordi Cabús continuarà com a Jutge de Pau de Maspujols i celebrant matrimonis civils.

L'ESCOLA DE MASPUJOLS REP 2 PREMIS AL FIC-CAT

El curs 2023-2024 l'Escola de Maspujols va escollir com a projecte anual "La ràdio i els mitjans de comunicació". L'escola, com a part de la societat i amb l'objectiu de preparar els infants per la mateixa, va observar en aquesta temàtica una oportunitat per treballar de manera significativa en què ens influencien els mitjans en el nostre dia a dia, com els utilitzem i què podem aprendre.

La temàtica va resultar ser d'allò més engrescadora, ja que tenim un entorn proper que ofereix un gran ventall de recursos en aquest sentit. Alguns exemples són el treball de la ràdio a les aules, l'enregistrament a la ràdio de l'Institut Fontanelles, la sortida al Museu de la Ràdio de les Borges del Camp, la participació al FIC-CAT, les sortides a Canal Reus i fins i tot la visita dels infants de 5è i 6è als estudis de gravació de TV3.

La culminació del projecte va arribar en els darrers compassos del curs, en els quals els diferents grups van ajuntar esforços per fer possible la ràdio de l'Escola de Maspujols. Aquesta va ser impulsada des de la coordinació tecnològica del centre i va ser possible gràcies al préstec d'un equip de ràdio per part d'una família, amb el qual es va procedir als enregistraments. Entre aquests enregistraments hi podreu trobar una gran diversitat d'articles, des d'entrevistes a infants i famílies, fins a històries o anècdotes. En definitiva, un bon espai radiofònic que podeu escoltar. L'agrupació de tots els registres està ubicada en un GoogleSites, al qual podeu accedir a través d'aquest codi QR:

Per cloure l'article, volem fer especial menció a una gesta inèdita en la història de l'escola, tot i les seves repetides temptatives de victòria. Aquest fet és ni més

ni menys que la doble victòria al Festival Internacional de Cinema en Català (FIC-CAT) per part de l'alumnat de cycle mitjà del centre. Aquest premi, aconseguit amb el documental "La Sardana", ha estat el resultat d'un bon treball d'equip format per mestres, famílies, AFA, Casal Tarragoní, avis, àvies i gent de Maspujols.

Els petits protagonistes, els infants de 3r i 4t, gravats per Raül Zaragoza (videògraf i pare d'un alumne de l'escola), i amb l'ajuda incondicional de l'Ivan Cánovas, que va aconseguir un so increïble al documental, van suposar per a l'Escola de Maspujols el premi a la millor producció de centres educatius de primària i també el premi del públic gràcies a les més de 2000 visualitzacions del nostre documental d'entre les 25 produccions presentades al FIC-CAT. Es tracta d'una fita que romandrà a la memòria dels infants i docents del centre, per la seva especial vinculació amb altres associacions i el propi poble.

Esperem que el curs 2024-2025 estigui ple també de moments i experiències per explicar-vos! Fins aviat!

Equip directiu de l'Escola de Maspujols: Anna Llauredó, Marc Llauredó i Antonieta Ciuret

TALLERS JORDI MARTÍ

- Diagnòstic multimarca
- Injecció Benzina
- Dièsel
- Frens i ABS
- Climatització
- Pneumàtics
- Servei oficial d'enganxalls Aragon

Pol. Agro-Reus · C. Recasens I Mercader 25 · 43206 REUS · 977 318 918 · tallersjordimarti@yahoo.es · www.tallersjordimarti.com

**CONSTRUCCIONS METÀL·LIQUES
AUTOMATISMES**
C/Santiago Russinyol nº9
43206 REUS - 977313607
serralleriareus@hotmail.com
661523942/3

clim's

Instal·lacions i projectes de climatització

- Geotèrmia
- Aerotèrmia
- Energia solar tèrmica/fotovoltaica
- Aire condicionat
- Calefacció
- Ventilacions

Instal·lació, reparació i manteniment

☎ 608 515 104 ✉ clim's@clim's.cat

CA LA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer Àngel Guimerà, 1 • Tel. 977 81 51 71 • 43380 VILAPLANA
DELLUNS SOPAR I DIMARTS NO FESTIU TANCAT • VACANCES MES DE JUNY

PERRUQUERIA PER A
HOME i DONA

*Cap i peu fa la persona
Em deixa els seus cabells per a mi?*

M. Lourdes

C. Sant Antoni, 35 - 977 815 280 - Maspujols

PRIAR CONSTRUCCIONS

EUGENI PRIETO SORIA

C. Marià Manent, 16 - 43381 L'ALEIXAR (Tgna)
T. 606 372 405 - 696 455 112
priarscp@hotmail.com

Des de 1986

**AFI
CO**
35 ANYS

aplicacions fiscals i comptables sl

Av. 11 de Setembre, 17 baixos • Tel. 977 32 84 11 • Fax 977 33 07 84
Aportat de Correus 510 43203 REUS

Assessoria laboral, fiscal i comptable

JOSEP M TORRES
PINTOR DECORADOR

☎ 699 220 637
✉ pepmaspujols@gmail.com
✉ pepmaspu@yahoo.es

FORN DE PA I PASTISSERIA
Llauradó
PA CUÏT AMB LLENYA

Vilaseca, 10 - REUS - 977 315 452
Joan Mir, 11 - L'ALEIXAR - 977 815 004

CONSTRUCCIONS
F.J. FERRE L.

Pd. Camí de Reus, nau 7
43391 Vinyols i els Arcs (TGN)
Accés per N340 km. 1145,2 Cambrils

Tel. 977 794 600
Fax 977 369 507

Clínica
Veterinària
bitxus

Camí de l'Aleixar, 83 - REUS
☎ 977 114 166 www.bitxusclinicaveterinaria.cat

I ja en són 30! L'Esplai de Jubilats de Maspujols va complint aniversaris amb empenta i alegria. Aquest 2024 recorden la seva data de creació: un 19 de juliol de 1994.

Aquesta entitat, que compta a l'actualitat amb 166 socis, manté el propòsit que tenia en la seva creació: agrupar la gent gran del poble (més de 60 anys) per tal de poder organitzar actes culturals i de lleure i realitzar trobades i sortides.

Parlem de la seva existència des del 94. Els membres de la primera junta van ser: Josep Maria Llauredó Prats, president; Celestí Montlleó, vicepresident; Salvador Costa Piñol, secretari; Marta Ferraté Pàmies, tesorera, i Montserrat Barenys Capellades i Marina Ferrater Mestres, vocals. El 2008 es va declarar com a associació, amb estatuts. Des d'aleshores, es regeix de forma assembleària i a través d'una junta directiva, que canvia cada quatre anys i és votada pels socis.

En el funcionament dels primers anys, eren molt importants les sortides que es podien fer amb autocar, a celebrar el preNadal o la calçotada, i també una de més llarga en què passaven tres dies fora: Cantàbria, Madrid amb AVE, Tolosa i Carcassona, la Fageda d'en Jordà, el País Basc, Salamanca, Navarra, Sevilla, La Manxa, Núria... Però aquests darrers anys s'ha canviat una mica aquesta dinàmica.

Ens trobem al Replà, on hi ha, des que es va construir, el local que l'Ajuntament cedeix a l'entitat. Compartim una estona amb l'Antonieta Mediavilla, presidenta; el Ventura Llauredó, vicepresident; la Teresa Salvat, tesorera, i la Gemma Barenys i el Josep Lluís Cros, vocals, els quals, juntament amb Pepita Caballero, secretària, i Francesc Xavier Bosch, vocal, formen la junta actual.

"Hem anat canviant les activitats perquè la societat i els jubilats d'ara també han canviat, sobretot els hàbits i els costums. Abans la gent no tenia cotxe, i gairebé no sortia del poble o tenia poques oportunitats per viatjar, i a través de l'associació era molt senzill, els ho organitzàvem tot", expliquen. "Ara, avui en dia, és més fàcil per tothom moure's i anar d'aquí cap allà i, per això, des de la junta, vam pensar que els esforços els podíem dedicar a organitzar un altre tipus d'activitats".

Des del 2019 es fa la Festa de la Castanyada, i també el Dinar del

PreNadal o els de Festa Major. Els primers anys es buscava fer algunes de les trobades fora del poble, per poder aprofitar i visitar alguna població o museu, però ara per ara la tendència és fer-ho al Casal del poble o a la Pista Poliesportiva. "Amb això aconseguim que la gent hi participi més. Hem vist que ho troben tots molt més fàcil, i guanyem participació, que al final és el que volem", expliquen els membres de la junta.

Un altre dels grans objectius de l'Esplai de Jubilats de Maspujols és ser i exercir com una entitat més del poble. És per això que, sempre que poden, col·laboren amb altres entitats, com per la campanya del Mulla't per l'Esclerosi Múltiple o diferents recollides solidàries que fa la Lliga Contra el Càncer.

Des de la junta ens expliquen que una de les coses que volen remarcar és l'estreta col·laboració amb la regidoria de Benestar de l'Ajuntament de Maspujols. És gràcies a aquesta entesa que han aconseguit fer alguns cursos i activitats adreçades a la gent gran del poble, com tallers de la memòria, xerrades contra la violència de gènere i, fins i tot, els ha permès participar en un estudi de la Universitat Rovira i Virgili sobre la Salut de la Gent Gran Jove al Món Rural.

I finalment, recollim un dels desitjos que ens van expressar: "poder celebrar 30 anys vol dir que hi ha hagut moltes persones, al llarg dels anys, que han dedicat una part del seu temps i durant una època, al compromís de tirar endavant l'associació. Un compromís que ara tenim nosaltres. Però òbviament el nostre goig serà veure com darrere nostre vindran altres persones que continuaran amb energia i ganes, organitzant activitats i aconseguint que l'entitat sigui una entitat més de Maspujols".

CELEBREM ELS 30 ANYS

L'acte central de la commemoració del 30è aniversari de l'entitat es va fer el dia 16 de juny passat a la Pista Poliesportiva del poble. Va comptar amb una àmplia participació de socis i familiars i va ser una festa molt celebrada per tothom. Els moments més estel·lars van ser quan la Cèlia Espanol va sortir a tallar el pastís commemoratiu de l'efemèride i també el concert i ball de tarda, que va ser amenitzat per la formació Estrip Band.

ALTRES ACTIVITATS DESTACADES

Una altra de les activitats destacades d'aquest 2024 ha estat la primera edició d'un taller de cuina pensat per reivindicar i preservar plats típics del poble. És per això que es va fer el primer taller de Mandongo de Maspujols, a càrrec de la Cèlia Espanyol.

Des de la junta actual també ens han volgut remarcar que un dels moments més emblemàtics el van viure l'octubre de fa dos anys, quan van portar un ram de flors a la Marineta Ferraté amb motiu dels seus 100 anys. De fet, va ser un moment extraordinari, perquè des de la pandèmia es van deixar de fer els homenatges a les persones més grans.

EL CAMÍ DE ROQUES BRUNES

Si ens reportem als anys cinquanta, abans de mecanitzar el camp, quantes gents amb carros i mules es desplaçaven caminant.

Alguns al trenc de l'alba, d'altres no matinant tant, però tots amb la mateixa dèria: arrencar un crostó al camp.

Un dels camins famosos era el de Roques Brunas, de costers i plans xamosos apedaçat amb enrunes.

Al capdamunt del Pla del Barenys, un camí el creua de part en part és el camí de Dalt de las Borges que ens porta fins a l'Aleixar.

A Rocabrúna del Pastisser es bifurca, el de l'esquerra, va fins a la Feredat, i el que continua recte fins a Rocabrúna del Passió va.

Qui del poble no tenia de Roques Brunas un tros, ja fos d'horta o de secà, per anar a xafar el terròs?

I què en direm de la vinya? Del macabeu a l'esquitxagós, quan arribà la parellada tot (aquest món) passà a l'etern repòs.

Des de la privilegiada talaia de Rocabrúna de Baix veïem tot el trànsit que passava quan anava amunt i avall.

Ara passa el Minguet, després l'Albert Ventós, ara són els Graüets que puguen i darrera seu el Passió.

Els Manetes i els Perrucos, el Mateu i el Salvadoret. Però si fins la Maria Saràpita en tenia un bocinet.

De La Lleixar també en passaven: els Xons i l'Ull de Pèsol, els Panyers i el Pelat, i d'altres que hi tenien qualche propietat.

Que fresca que n'era l'aigua acabada de bombar. Quan la sínia del Graüet cantava el càntir corriem a emplenar.

No fos cas que deixés de fer-ho i quedéssim amb un pam de nas. En tot cas hi havia la del Fulleo, que havies de rodar-la a mà.

Els Perruquets, el Sebastià Bolla i també el Sisco de la Rosa, per aplacar la set més folla, tenien sínia prou frondosa.

De fonts i deus n'hi ha de famoses. Qui de la Bessona o de les Canaletes no n'ha sentit mai parlar? O de la roca partida, sota del camí de l'Aleixar.

Quants records, quanta història, que no s'ofengui ningú, no és que em falli la memòria, no caben tots en aquest recull.

Josep M. Barenys i Barenys
juliol 2005

LUPE FERRI GASCÓ

De Benimàmet a Maspujols

NEIX EL 1934, A VALÈNCIA?

No, en un poblet de València que se diu Paterna. Jo nasquí allí, i després me n'aní a Benimàmet (és una pedania de València). Aní a l'escola a Benimàmet, però poquet de temps.

FINS ELS 10 O 12 ANYS?

No arribava. Els papes ja no estaven junts, se separaren. La mare treballava fent faenes, jo anava o no anava; clar, de llegir i escriure sé poquet, encara llisc algo i això.

ENCARA QUE ERA MOLT PETITA, TÉ ALGUN RECORD DE LA GUERRA?

No, era molt petita. Jo recorde que anava amb l'abuela (la mare de ma mare)... Mos tapava, m'agafava i m'amagava quan passaven els avions que tiraven bombes. L'abuela ens refugiava.

ON TREBALLAVA LA SEVA MARE?

Ella treballava en un poble que és diu Borbotó (pedania de València) fent faenes en una casa, i jo a vegades anava i l'esperava a ella, i quan arribàvem a casa fèiem el sopar i ja estàvem. Algun dia li donaven coses, verdura, i la portava en un cistell cap a casa. I quan feren les festes del poble, feren paella pels pobres i li guardaven paella per la mare.

QUAN VA COMENÇAR A TREBALLAR?

Jo comencí jove a treballar, a 14 anys, a la fàbrica de vidre, com el meu germà. Després ma mare se n'anà a Bèlgica a treballar (el meu germà també treballava a Bèlgica) i jo vinguí a Barcelona, sola, amb 26 anys, amb un tren amb molt de fum. A Tarragona fèiem transbord a una màquina elèctrica. Estiguí treballant uns 3 anys en una fàbrica de bombilles, coneguí al meu home a la fàbrica i me casí amb ell i ja no treballí. Ell era sastre i jo l'ajudava. Me casí a l'església de Sant Ramon, a Barcelona, i el meu germà vingué de Bèlgica i em feia de "pare" i me portà a l'església.

QUIN CANVI, PASSAR D'UNA FÀBRICA A COSIR!

Sí, ell treballava amb un company que era sastre, però després vingué un germà d'ell i el meu home digué que no hi havia faena per tots i vingué a casa i cosia a casa. Jo no sabia cosir i amb ell aprendí a cosir.

QUÈ COSIEN? VESTITS, JAQUETES, PANTALONS?

No, jaquetes, jo cosia jaquetes i l'ajudava a ell. Co-

siem per 2 cases, Martin i una altra. Quan van tancar, al meu home ja li faltava poc per la jubilació i va morir als 64 anys. Tenia un problema de cor, el van operar i després d'un temps va morir. El meu fill, jovent, també ja cosia amb nosaltres.

EL SEU FILL SEGUIRIA LA TRADICIÓ DEL PARE?

El fill, Pere, estudiava, i se feu gran i un dia va dir: "jo no vull estudiar, jo vull ser sastre", i el pare li va contestar: "si vols ser sastre haver-m'ho dit abans d'anar a la "mili" (servei militar) i jo t'haguere portat a una acadèmia de corte". Al final va anar a un taller per aprendre de sastre.

I QUAN VE CAP A MASPUJOLS?

Ell meu fill i la seva dona van venir aquí, per treballar, i es posaren en aquesta casa on visc ara. Més endavant, van fer obres a dalt i el meu fill em va dir: "vine cap aquí i així estarem junts". Jo vivia sola després de la mort del Bartolomé, el meu marit, al carrer Llobregat de Barcelona. I ara ja fa més de 20 anys que estic a Maspujols. Jo visc baix i ells amb les 2 filles a dalt. La meua filla viu a Barcelona. Barcelona no m'agradava, aquí hi estic molt bé, ens coneixem tots al ser un poble petit.

SÍ, CLAR, I MOLTA GENT TAMBÉ CONEIX EL GAT BLANC DE LA LUPE, PASSEJANT PEL POBLE. I PER ACABAR, UNA ALTRA COSA CURIOSA: M'HAN DIT QUE TENIA UN VESTIT DE FALLERA?

Sí, quan era petita, jove, tenia un vestit de fallera, però fa molt de temps que el vaig deixar i ja no me'l van tornar.

Raval Sant Pere 42, 2n-4 (43470) LA SELVA DEL CAMP
615 619 000 | excavacionsroig@excavacionsroig.com

www.excavacionsroig.com

MOVIMENT DE TERRES
OBRA PÚBLICA
SERVEIS AGRARIS

Ara ha fet dos anys de l'ampliació de l'Agrupació de Defensa Forestal de les Borges del Camp amb la mancomunitat de cinc municipis més. Actualment, a més del de Les Borges del Camp també en formen part: l'Aleixar, Botarell, Maspujols, Riudecols i Riudoms.

En aquests dos anys s'han consolidat els mecanismes i les sinergies entre els components de l'ADF, principalment voluntaris/es i Ajuntaments.

Hem portat a terme nombroses activitats i actuacions

- ▶ Formació i pràctiques tant internament com amb el cos de bombers.
- ▶ Vigilància durant la majoria de dies que ha estat activat el pla Alfa 2 o superior, de risc d'incendi forestal.
- ▶ Amb el cos d'Agents Rurals
 - ▷ tancament d'accessos al medi natural en situacions de risc extrem d'incendi forestal (Pla Alfa 3).
- ▶ Amb el cos de Bombers
 - ▷ reunions de coneixença i coordinació amb comandaments del cos de bombers.
 - ▷ participació en serveis en l'àmbit dels municipis mancomunats o limítrofs, tant en incendis forestals com en recerques de persones perdudes i altres.

Què és una Agrupació de Defensa Forestal?

Les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF) són entitats sense afany de lucre que tenen com a finalitat la prevenció i la lluita contra

els incendis forestals. Estan formades per diferents actors

- ▶ propietaris forestals.
- ▶ ajuntaments dels municipis del seu àmbit territorial.
- ▶ entitats municipals que s'hi adhereixen segons conveni.
- ▶ voluntaris i voluntàries.

De totes maneres, hi ha diferents models d'ADF, i pot variar el percentatge i nombre dels diferents actors que en formen part. En el nostre cas, hi tenen molt de pes les persones voluntàries, que hi aporten el capital humà, i els Ajuntaments, que hi aporten el capital econòmic.

Va ser l'any 1986 en què, després d'una gran onada d'incendis forestals que van afectar el país, el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya va elaborar el programa «Foc verd», en el qual es regulaven (i se'n van crear moltes) les ADF repartides pel territori.

Les Agrupacions de Defensa Forestal som presents a 39 comarques i a 670 municipis de Catalunya. El nostre principal objectiu és la prevenció i la lluita contra els incendis forestals.

Organització

Organitzativament, les ADF, que territorialment tenen l'àmbit d'un o pocs municipis, es poden agrupar en **federacions d'ADF** comarcals o supracomarcals, i alhora aquestes federacions, o les ADF individualment, disposen de l'anomenat **Secretariat de les Federacions d'Agrupacions de Defensa Forestal (SFADF)**, que les agrupa sota una estructura funcional, per tal de tenir una única veu davant les administracions, en les polítiques de prevenció i ajudes. També, mitjançant el Secretariat, es disposa de cobertura d'una pòlissa d'assegurança col·lectiva dels riscos personals, d'alguns vehicles i de responsabilitat civil en l'extinció d'incendis forestals.

El Secretariat dona assessorament i suport tècnic a les ADF pel que fa a:

- ▶ ajuts i subvencions
- ▶ comunicacions i xarxes de transmissions
- ▶ coordinació
- ▶ planificació i cartografia operativa
- ▶ elaboració de programes de formació per les diferents Federacions i ADF
- ▶ tasques de divulgació

Actualment hi ha dos tipus d'acreditacions, segons l'activitat que es vulgui desenvolupar:

▶ El carnet verd

▷ S'aconsegueix superant una formació teòrica en línia d'unes 3-4 hores i una formació pràctica presencial a la pròpia ADF d'aproximadament 5 hores.

▷ Permet participar en totes les activitats que pot portar a terme l'ADF, exceptuant les que impliquin entrar en «zona calenta» d'algun servei.

▶ El carnet groc

▷ Es pot aconseguir passat un any, com a mínim, d'haver obtingut el carnet verd i prèvia proposta de la Junta de l'ADF, i s'ha de superar una formació teòrica en línia d'unes 15-20 hores i una formació pràctica presencial i examen a l'Escola de Bombers de l'ISPC.

▷ Permet participar en totes les activitats que pot portar a terme l'ADF i en les actuacions que impliqui entrar en «zona calenta» d'algun servei.

Com hem comentat abans, no hi ha un únic model d'ADF i en molts

casos la realitat no s'ajusta del tot al que és la normativa. El model d'ADF depèn molt de la quantitat, representació i/o participació d'un o altre dels col·lectius que forma l'ADF (propietaris forestals, Ajuntaments, entitats i voluntaris/es). En el nostre cas, tenim un marcat esperit de voluntariat associatiu amb un important capital humà arrelat al territori i una ferma voluntat de treballar col·lectivament per disminuir el risc.

Què cal fer per formar part de l'ADF?

Si vols participar d'aquesta agrupació i treballar pel nostre territori, et pots posar en contacte amb nosaltres mitjançant el correu adfborgesdelcamp@gmail.com, o si coneixeu algun dels membres de l'ADF demaneu-li una trobada i en parlem.

Donades les activitats que portem a terme, heu de ser conscients que és necessària una mínima habilitat i condició física, així com també una implicació en les activitats i/o actuacions. A la nostra ADF hem

fixat una participació mínima de 30 hores anuals aproximadament, però hi ha activitats adequades per a qualsevol grau de participació que vulgueu aportar.

desinsectació • desratització • desinfeccions
tractaments contra tèrmits, corcs, etc.

Xavi Llauredó - 636 467 934 - bitxostop@gmail.com
Plaça de la Vila, 3 - 43382 Maspujols

Degut a un error en la maquetació de la revista número 49, aquest article no va sortir sencer, per això ara el tornem a publicar tal i com hauria d'haver quedat.

L'AIGUA REGENERADA I L'AIGUA DESSALINITZADA

La gestió del cicle de l'aigua comprèn totes les activitats des que brolla, arriba a l'usuari i fins a l'aigua residual.

L'aigua és un recurs fràgil i cada vegada més escàs, i, per tant, l'hem de gestionar de manera eficient i sostenible. Davant d'aquesta escassetat i per no dependre de la climatologia, cal aconseguir aigua d'altres indrets i tecnologies.

Neix així la possibilitat de donar nous usos a l'aigua un cop s'ha sanejat a les depuradores d'aigües residuals (EDAR) o a les estacions de regeneració d'aigua (ERA). Aquí neix l'aigua regenerada, aigua residual depurada amb un tractament addicional, procés que s'aconsegueix en una setmana. És aigua pre-potable.

Arribats en aquest punt, una possibilitat consisteix en tornar l'aigua regenerada directament al medi (als aqüífers), on pot ser captada i emprada per a nous usos, donant una segona vida a l'aigua. Una altra possibilitat consisteix en millorar la seva qualitat mitjançant un procés de coagulació, floculació, filtració i desinfecció. L'aigua resultant serveix pel manteniment de rius, neteja urbana i per alguns usos industrials (neteja de carrers i clavegueram, camps de golf, etc.).

Si l'aigua ha d'anar a reg agrícola, que és el que interessa aquí al camp de Tarragona, cal un tractament d'electrodiàlisi reversible per reduir el contingut en sals (nitrogen i fòsfor), perjudicials per conreus com l'avellaner i no tant per l'oliver.

La història de les aigües regenerades té el seu origen a Califòrnia l'any 1980, i als països àrabs. A Catalunya el Consorci d'Aigües de la Costa Brava ha estat pioner en programes de reutilització de l'aigua ja des de l'any 1989 amb una capacitat de 10.000 m³/d.

A Catalunya avui hi ha 24 ERA en funcionament. Tenim el cas proper de la depuradora de Valls, que ha iniciat ja el projecte per regenerar la seva aigua amb una ERA i dedicar-la al reg agrícola.

També tenim el cas de l'ERA del Prat de Llobregat (fig. 1), que, obtinguda l'aigua regenerada, es torna al riu aigües amunt i, diluïda pel propi riu, és captada de nou uns km més avall. És potabilitzada i entra de nou al consum domèstic, sempre d'acord amb els estàndards de qualitat estatal i europea (reglament EU 2020/741), i les recomanacions de seguretat de l'Organització Mundial de la Salut. Segons el Pla de Sequera, la reutilització d'aigües està prevista en el sistema Ter-Llobregat només en el cas actual de sequera extrema.

Esquema de reaprofitament en el curs baix del riu Llobregat (ACA. Gencat).

BENEFICIS DE L'AIGUA REGENERADA:

- Estalvi de l'aigua potable.
- Millora l'estat dels ecosistemes.
- Aportació de nutrients (N, P).
- Afavoreix l'economia circular, redueix els residus.

Pel que fa a la dessalinització, aquest és un procés llarg, car i complex amb tecnologia avançada que converteix l'aigua de mar en aigua apta pel consum humà. La proporció d'aigua captada del mar que es converteix en aigua potable és al voltant del 45 %.

Les dessalinitzadores incrementen la seva producció a mesura que baixa l'aigua emmagatzemada als embassaments. Així, la dessalinitzadora del Prat de Llobregat agafa l'aigua de dues torres a 2,2 km de la costa. Un cop arriba l'aigua a la planta, es duu a terme el pretractament, que consta primerament d'una flotació, una filtració oberta per gravetat, una filtració tancada a pressió i finalment uns filtres de cartutx. Tot seguit, l'aigua passa per un sistema d'osmosi inversa, procés que consisteix en bombar l'aigua a alta pressió cap una membrana semipermeable que reté les sals. Al final del procés, cal clorar i mineralitzar l'aigua resultant per aportar els minerals que ha perdut. Tot aquest procés, avui en dia, ha millorat força el gust i la qualitat de l'aigua de l'àrea metropolitana de Barcelona. Dona servei a 4.5 milions d'habitants i pot produir fins 60 hm³/any d'aigua.

El gran inconvenient d'aquest procés és el seu elevat consum energètic. Tot i la reducció de costos amb l'ajut de sistemes més eficients energèticament, el cost del litre d'aigua dessalinitzada és car, i no cal oblidar que ho paguem entre tots.

També destaca el problema de la sal morra (residu salí), que s'aboca al mar afectant la flora marina, ja que aquest residu conté una alta concentració de sal.

No és del tot conegut l'impacte d'aquest residu en el mar, motiu pel qual les entitats ambientalistes insisteixen en que cal aprofundir en l'estudi dels efectes negatius que aquest abocament pot tenir.

Tipus d'aigua	Cost €/m ³	Percentatge que s'aprofita (1)
Regenerada	0,05 - 0,15	20
Dessalinitzada	1,3	45

(1) Del volum entrat a potabilitzar. Preus orientatius segons bibliografia, i també en funció de l'ús a que es destini.

En aquests preus cal afegir-hi els costos de comercialització fins arribar al consumidor final: cabals, preus, controls sanitaris, informació i servei tècnic.

BENEFICIS DE LA DESSALINITZACIÓ:

- Baixa la dependència de l'aigua de la zona.
- Combinable amb energies alternatives.
- Permet donar servei també a la indústria.
- Gestió flexible de les diferents fonts d'aigua.

Tant l'aigua regenerada com l'aigua dessalinitzada són oportunitats per garantir el subministrament d'aigua potable a tothom. Però cal no oblidar que totes les millores en l'aprofitament d'aigües poden crear un impacte social al fer-nos oblidar que l'aigua és un recurs limitat, i més aquí al Mediterrani, on tenim grans períodes de sequera. Com diu l'eslògan, "cada gota compta", i tots estem implicats en fer-ne un ús responsable.

Agraïments: a la Mercè D, la Carmina i la Rosalia, que en la revista de setembre de 2023 varen un fer reportatge molt complet dedicat al passat i present de l'aigua al nostre país, i també a personal científic de l'AMB i de l'UPC.

Tu només CONDUEIX

• **REVISIO OFICIAL** . Vine a fer la Revisió Oficial. Sense perdre la garantia del fabricant.

MANTENIMENT DEL VEHICLE - SERVEI DE MANTENIMENT -

- Canvi Oli - Filtres
- Distribucions
- Electricitat
- Embragatges
- Mecànica
- Bateries
- Planxa i pintura
- Llunes - polt de fars

MANTENIMENT DEL VEHICLE - SEURETAT -

- Amortidors
- Climatització (carrega ac: **A134 / 1234VF**)
- Frens
- Canvi de Pneumàtics - equilibrat - Alineació
- Pre-ITV
- Experts en diagnòstic i avaries electròniques del vehicle.
- Els nostres equips de diagnòstic:

AUTEL **bertan** **LAUNCH**

MANTENIMENT - ALTRES -

- Cakes canvi automàtiques
- Gasolina
- Diesel
- Híbrids
- Elèctrics
- Bateries

• Vehicle de cortesia gratuït
• Passem ITV
• Finançament reparació sense interès.

CONTACTA'NS
Cita Prèvia: TEL 977 815384 taller@rafelsans.com WhatsApp TALLER 650 28 97 08 www.rafelsans.com

VINE A VEURE'NS
TALLER RAFEL SANS
C/MURALLA, 23 - 43181 L'ALEKAL

Adherits: Adherits:

alexis
Pintor d'espais & materials
676 796 439

- Microciment - Papers - Façanes -
- Esmaltats - Interiors - Ferro -
- Assessorament -

LA GRAN RESERVA DEL MUSEU DE REUS

El Museu d'Art i Història de Reus de la plaça Llibertat està tancat amb motiu d'unes obres de canvi i renovació. Aprofitant l'ocasió, el Museu d'Arqueologia Salvador Vilaseca del raval de Santa Anna acull l'exposició **Gran reserva**.

L'exposició **Gran Reserva. Les col·leccions del Museu de Reus al descobert** és una selecció de 160 peces, un recorregut per alguns dels objectes més singulars i interessants que permeten entendre el Reus actual a través del Reus del passat.

de Reus». Només amb aquestes paraules ja se'ns desperten la curiositat i les ganes de visitar-la.

Gran reserva s'inaugurà el 20 de juny d'aquest any i romandrà oberta fins el 28 de juny de 2025.

«Des de 14 d'abril de 1934 que es va obrir el Museu Municipal Prim-Rull, actual Museu de Reus, ha recollit 815.000 peces en les seves diverses col·leccions, dividides en àmbits temàtics (arqueologia, etnologia, història, art i fotografia i imatge en moviment) i creades gràcies a la feina del personal del museu, però sobretot a la generositat de persones que han contribuït amb cessions o donacions.

El que us presentem en aquesta exposició és una selecció d'algunes de les millors peces que conformen les col·leccions del Museu de Reus. Una mostra significativa per entendre millor la tasca del museu i descobrir un patrimoni cultural excepcional.» Així s'inicia el recorregut dels visitants.

De cara a interessar els lectors de la nostra revista, us direm que hi trobareu dues peces que us interpel·laran directament, ja sigui com a descendents de la Mussara, alguns, o com a habitants de Maspujols, la majoria. Parlem de **Mare de Déu del Patrocini**, del segle XV, provinent de l'antiga parròquia de la Mussara, i **Paisatge de Maspujols** de Joaquim Mir, 1907-1910.

Per entrar a les entranyes de l'exposició i entendre per què s'ha fet i com ha estat concebuda, n'hem parlat amb un dels organitzadors.

Mare de Déu del Patrocini, s. XV, provinent de l'antiga parroquia de la Mussara.

CONVERSA AMB ALEX REBOLLO

Quin ha estat el teu paper dins de l'organització de l'exposició?

Jo soc tècnic del Museu de Reus i he fet la tasca de coordinació de l'exposició, que ha estat muntada juntament amb la resta d'equip del Museu.

A què es deu el títol?

La decisió de dir-li **Gran reserva** fa referència al fet que són les peces icòniques de la col·lecció del Museu de Reus i a nivell museogràfic hem volgut presentar-les amb un aire de reserves; i, per això, utilitzem els palets i els prestatges, que després quan s'acabi l'exposició farem servir als magatzems.

Per quin motiu s'ha fet l'exposició?

L'exposició sorgeix de dues casualitats. D'una banda, el fet que el Museu d'Art i Història, a la seu de la plaça de la Llibertat, hagi d'estar tancat durant com a mínim un any per una important reforma que ha comportat que es buidés l'espai completament de les peces que formaven la col·lecció -que havien d'anar a les reserves, guardades als magatzems- era una bona oportunitat per algunes no amargar-les, sinó seguir-les mostrant, en aquest cas a través d'una exposició. De

l'altra, a més coincideix amb el norantè aniversari del Museu, creat el 1934. El 14 d'abril del 1934 s'inaugura el Museu Prim-Rull a la casa Rull, primera seu del museu municipal.

Com heu fet la selecció de les peces?

Aquesta exposició el que volia era fer una selecció d'aquelles peces que fossin les més icòniques de la col·lecció per poder-les seguir exposant a la visita pública, especialment algunes que són peces que la gent consumeix molt sovint, com és el cas de la festa i dels gegants i la Mulassa.

Com està organitzada?

Voliem explicar quina era la tasca que duia a terme el museu informant com totes aquestes peces hi havien arribat des dels anys 30 fins a l'actualitat. Per fer-ho, hem dividit l'exposició en dos blocs.

En una primera part, a la dreta de l'espai d'exposició, queden paleses les accions que ha fet el museu ja des del minut zero: promoure exca-

vacions arqueològiques, comprar quan hi ha hagut els diners i fer la funció de salvaguarda, per exemple durant la guerra civil, com és el cas de la mare de déu de la Mussara, que si no s'hagués portat al Museu potser avui no en podríem gaudir.

Una altra part, a l'esquerra de l'espai d'exposició, mostra la generositat de persones, institucions i entitats que han vist en el museu el lloc idoni per conservar el seu patrimoni i, alhora, compartir-lo amb la societat.

Què més en vols destacar?

Hem cregut que la gràcia és també reflexionar una miqueta sobre què és el patrimoni. D'aquí ve la pregunta: *Què tenen en comú un dibuix de Gaudí, una rentadora Crolls i una àmfora romana?*

Per aquest motiu, estem col·locant un vestit dels anys trenta fet per una modista que es deia Joana Farriol -que no era famosa sinó que tenia un ofici i l'exercia- al mateix nivell que una obra de senyor Gaudí.

VENDA I REPARACIÓ

MAQUINÀRIA

AGRÍCOLA I DE JARDINERIA

LLAURADOR

ECHO

HONDA

YANMAR

Jonsered

LA LLENGUA DE L'ESGLÉSIA

La tradició mil·lenària de l'Església ha estat sempre la de tenir com a llengua pròpia la de cada país i de cada cultura allí on està arrelada. Això no és cap obstacle per a afirmar també que l'Església parla totes les llengües dels seus membres i de les persones que se li apropen.

Quan diem "llengua pròpia" volem dir que és la normalment emprada en la litúrgia i les celebracions de la fe, en la catequesi i la predicació, en les publicacions que emana i en l'actuació pública. Aquesta no és una decisió purament estratègica, sinó teològica. Un principi que inspira l'actuació de l'Església, des de sempre, és el de l'encarnació. És a dir, com Jesús, que enviat al món per Déu, va ser israelita, parlava arameu, pregava en hebreu, va assumir els costums i les tradicions del seu país i de la seva cultura. Això, tan natural i tan normal, es comprova en les quatre narracions evangèliques. Una encarnació que també podem anomenar inculturació.

L'Església és universal en la seva missió i en els seus objectius. Però alhora és territorial i del tot local en

cada identitat cultural i nacional. És a dir, coneix i assumeix la història, les manifestacions literàries i artístiques, les expressions de cultura popular de cada poble. És admirable observar quantes manifestacions culturals tenen el seu origen en la fe cristiana i en els sentiments religiosos, no cal dir quantes referències de dites i modismes literaris són inspirats en textos bíblics i evangèlics. Això ho constatem en les antigues Esglésies locals d'Europa i d'Amèrica. També se'n van creant de noves en les joves Esglésies locals d'Àsia i Àfrica.

Pel fet entranyable de l'aprenentatge de la llengua a la falda de la nostra mare i amb l'estimació incondicional del nostre pare, a la llengua li diem materna. Cada persona ha de ser respectada i acollida amb la seva llengua, si és possible, o almenys amb alguna llengua que conegui. Però una llengua és pròpia d'una col·lectivitat perquè ho és de la majoria dels seus membres, marcats tots ells pels avatars històrics i culturals.

Aquí no ens referim al reconeixement oficial i legal d'unes llengües

en una Constitució o en un Estatut particular, sinó de la llengua que ha acompanyat i afaïçonat una identitat nacional i cultural. L'Església d'un lloc ha de respectar les lleis justes emanades per l'autoritat democràtica, ben cert. Però encara més, i amb més claredat i ferma decisió, ha de fer seva l'expressió identitària d'una nació, que és la seva llengua. La inevitable globalització de cap manera ens ha d'empènyer a traïr la nostra identitat.

La llengua pròpia de la nació, que és Catalunya, és el català, per això l'Església Catòlica, aquí implantada des de fa dos mil anys, té com a llengua pròpia el català. Aquesta afirmació no suposa cap dificultat per acollir amb esperit obert i respectuós totes les persones que parlen altres llengües, amb diverses cultures i fins i tot religions. Evangelitzar demana proximitat total a la persona que estimem i acollim cordialment. Adaptar-se a ella és tractar-la com a ciutadà de ple dret, per tant és també acompanyar-la en la seva integració al país i a la comunitat cristiana que l'acull fraternalment.

Gotes de ciència

Rosalia Anglès

RESTAURATIVA: DE QUÈ PARLEM?

Heu tingut mai discussions amb el vostre germà/filla/veí/companya de feina...? Els humans som animals socials, vivim en comunitat, necessitem estar en contacte els uns amb els altres i això provoca que constantment tinguem conflictes. Els conflictes es poden percebre des de diferents vessants: com un problema o com una oportunitat. I podem solucionar-los de diferents maneres: a través de la **violència**, a través del **càstig** (model punitiu, culpabilitza), a través de la **permissivitat** (sobrepoteja i desresponsabilitza), a través de la **negligència** (indiferència, desprotegeix) o a través de l'**aprenentatge** (model reparador, responsabilitza).

L'enfocament restauratiu és una metodologia de gestió de les relacions i el conflicte que promou l'escolta, el respecte a la diferència i la presa de decisions tenint en compte les necessitats de tothom. La restaurativa es pot aplicar en tots els àmbits socials: des de la justícia fins a dins de la pròpia família. A moltes escoles i instituts ja fa temps que es treballa per resoldre els conflictes diaris a través de la restaurativa.

Els principis de l'enfocament restauratiu són:

1. Tothom té un punt de vista únic i vàlid.
2. Els nostres pensaments i emocions influeixen en el que diem i fem.
3. El que fem té un impacte en les persones del nostre voltant.
4. El que fem són estratègies per donar resposta a les nostres necessitats.
5. Les millors persones per resoldre un problema són les persones afectades.

Per dur a terme la restaurativa en la resolució d'un conflicte s'han de tenir en compte una sèrie de trets: cal reunir les persones afectades creant un entorn de confiança, deixant clares les normes de la conversa que es durà a terme i agraint la participació i voluntat de resolució. Cal deixar temps a cada part afectada per tal que exposi el seu punt de vista. Cal identificar com s'ha sentit cadascú amb la situació i quines necessitats té cadascú per tal de poder-se sentir millor i poder resoldre el conflicte. En darrer

terme, cal construir de manera col·laborativa vies de sortida (que siguin concretes, realistes i amb una temporització definida). Cal concloure la reunió preguntant com se senten ara les parts implicades i agraint la participació i l'opció del diàleg.

Podeu trobar molts manuals senzills i resumits on es defineixen cadascuna d'aquestes fases, que podeu aplicar per resoldre els conflictes tant familiars com veïnals com laborals. Aquests manuals de restaurativa aporten preguntes clau i models de registre del procés restauratiu que permeten guiar el procés de diàleg i la resolució favorable.

Al web de la Generalitat també podeu trobar moltíssima informació sobre l'enfocament restauratiu en la resolució de conflictes:

Reparació Multimarca de l'Automòbil

- Mecànica general
- Diagnosi d'avaries
- Electrònica del vehicle
- Revisions PRE ITV
- Pneumàtics
- Reparació i manteniment canvis automàtics
- Climatització
- Electricitat

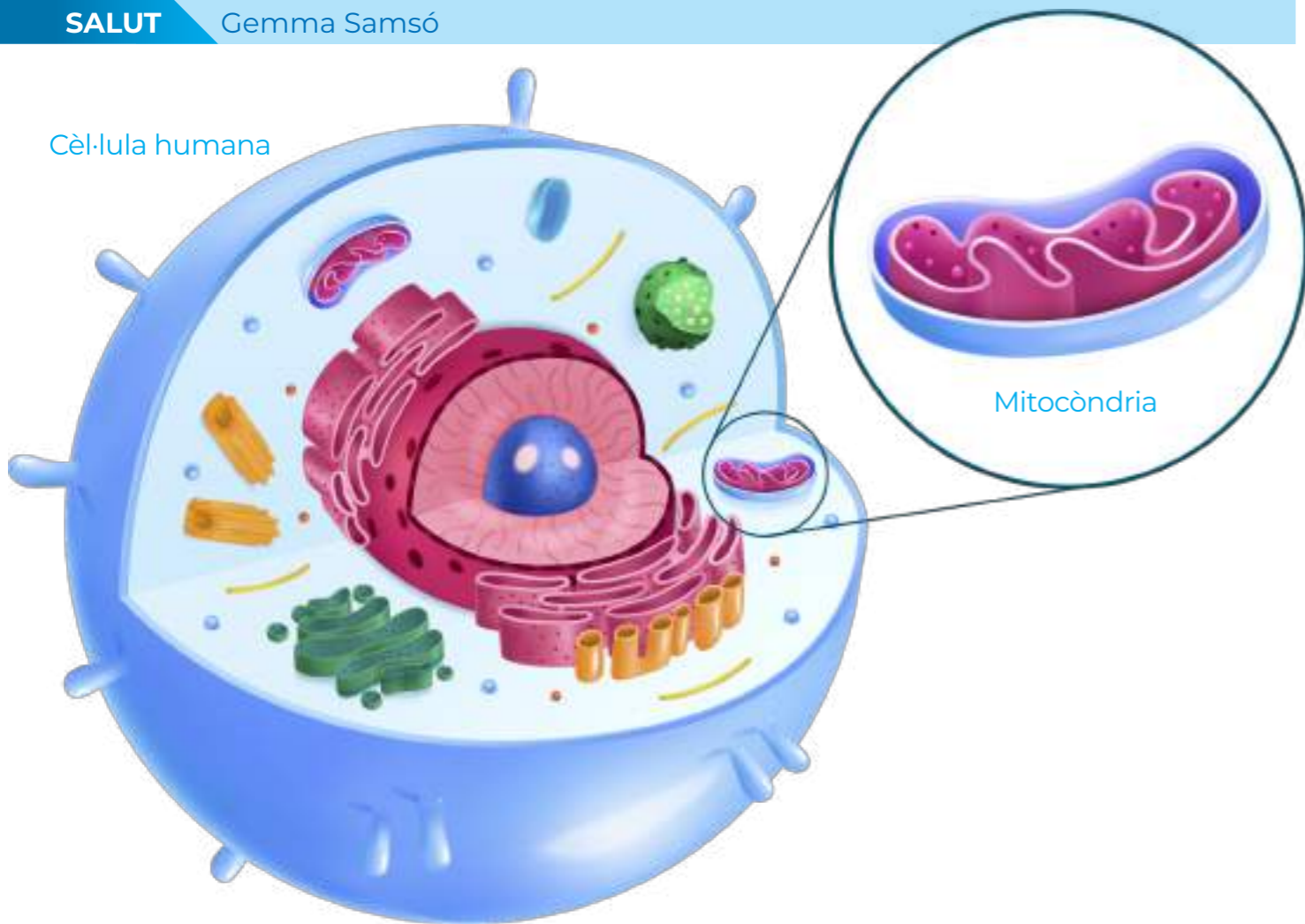
Tallers JSP

Av. Països Catalans 44-46, REUS

www.tallersjsp.com

977 318 707

Cèl·lula humana

QUÈ SÓN LES MITOCÒNDRIES I COM LES PODEM ACTIVAR?

Les mitocòndries són uns orgànuls eucariotes diminuts que estan dins de cada una de les nostres cèl·lules i són les encarregades de produir l'energia (ATP) suficient per l'activitat cel·lular. A través d'un procés que s'anomena respiració cel·lular, extreuen energia continguda als aliments que ingerim. Són les nostres centrals energètiques. Qualsevol dels moviments que fem, inclús l'esforç de pensar o respirar, té un cost d'ATP. Cap de les accions que necessitem per existir es podria realitzar sense energia. Necessitem energia diària per construir i renovar cada una de les parts del nostre organisme.

Tenim 500 vegades més mitocòndries que cèl·lules. Les mitocòndries són orgànuls altament dinàmics que tenen canvis en la seva estructura, la seva funció i la seva distribució a la cèl·lula per satisfer les demandes energètiques cel·lulars. El nombre de mitocòndries pot augmentar o disminuir en funció de les necessitats energètiques de la cèl·lula. Hi ha cèl·lules que tenen més nombre de mitocòndries. Són les que desenvolupen major activitat metabòlica, com els músculs, el cervell, el cor o el fetge. Per exemple, a major quantitat i major qualitat d'activitat física, el múscul tindrà un major nombre de mito-

còndries i aquestes estaran més interconnectades entre elles.

Hem d'imaginar que les mitocòndries són com centrals nuclears. Generen gran quantitat d'energia sense generar quasi residus, però hem de vigilar amb els pocs residus que es generen. Els residus que generen les mitocòndries són els radicals lliures. La mitocòndria no els ha de deixar escapar fins que siguin desactivats pels famosos antioxidants.

La principal funció de les mitocòndries és la producció d'energia, però també participen en molts

altres processos: la producció de calor per mantenir la nostra temperatura corporal, la síntesis d'hormones esteroidees i altres biomolècules com la vitamina D, la regulació del calci cel·lular, la desintoxicació a nivell hepàtic, la regulació dels mecanismes d'apoptosis (mort cel·lular programada quan la cèl·lula és defectuosa). Les mitocòndries són sensor de perill: detecten si l'organisme està en fase d'alarma o en fase regeneradora. Si perceben perill, generen energia de forma més ràpida però ineficient. Si estem en fase de calma, la producció és més lenta però més eficient. Per tant, com més temps

estem en mode defensa, més curta serà la nostra existència. Desenvolupar noves mitocòndries, controlar la qualitat de les existents i reemplaçar les danyades ens permetrà tenir més energia per millorar la salut i el rendiment esportiu i alentir l'envelliment.

QUÈ ENS POT AJUDAR A TENIR UNES BONES MITOCÒNDRIES?

- ▶ **Llum solar:** exposar-nos a la llum solar durant el dia (sobretot durant les dues primeres hores de llum solar), veure la sortida i la posta de sol, evitar llum blava a la nit, almenys 2 hores abans d'anar a dormir, i, si és possible, treballar o estudiar a prop de finestres.
- ▶ **Oxigen:** hem de respirar correctament per oxigenar els nostres teixits. Respirar pel nas, fer exercici aeròbic i practicar tècniques de respiració profunda i lenta.
- ▶ **Naturalesa:** tenir contacte amb la naturalesa. Caminar descalç per la terra, l'arena, la gespa... Cuidar plantes, passejar per boscos...
- ▶ **Descans i pau mental:** dormir entre 7 i 8 hores amb màxima foscor. Dedicar uns minuts al dia a escoltar-nos i baixar revolucions.
- ▶ **Moviment:** tant aeròbic (caminar ràpid, córrer...) com exercici de força. Omplir el dia amb snacks de moviment.
- ▶ **Dejú** nocturn de 12 hores.
- ▶ **Estímul tèrmic:** exposar-se tant al fred com a la calor.
- ▶ **Crear una tribu:** tenir relacions socials sanes on et puguis expressar tal i com ets sense ser jutjat.

ALIMENTS IMPRESCINDIBLES PER LES MITOCÒNDRIES:

- ▶ aigua filtrada
- ▶ vegetals de fulla verda: ruca, kale, enciam, canonges, espinacs, bledes...
- ▶ crucíferes: bròquil, coliflor, col, raves...
- ▶ família allium: all, ceba (sobretot la morada), porro...
- ▶ aliments fermentats: xucrut, olives d'elaboració tradicional, cogombres fermentats, kombucha, kèfir, iogurt...
- ▶ bolets: xitake, xampinyons...
- ▶ nabius, fruits vermells, raïm negre
- ▶ espècies i herbes aromàtiques: coriandre, anet, cúrcuma, gingebre, romaní, orenga...
- ▶ fruits secs i llavors: nous, festucs, avellanes, ametlles, pipes de carbassa...

- ▶ peix blau i marisc: sardines, verat, seitó, salmó salvatge, musclos, gambes...
- ▶ aus (si pot ser de pastura o ecològiques): pollastre, gall d'indi, guatlla...
- ▶ fetge (de pastura o ecològic): de vedella, xai, bacallà...
- ▶ ous ecològics o de gallines de pastura
- ▶ caldo d'ossos i gelatina
- ▶ oli d'oliva verge extra
- ▶ oli de coco verge
- ▶ magranes
- ▶ pomes
- ▶ te verd
- ▶ cafè
- ▶ remolatxa
- ▶ alcovats
- ▶ cacau (superior al 85%)
- ▶ tàperes

PROTOCOL D'ACTIVACIÓ MITOCONDRIAL MATUTINA

Les mitocòndries es mostren més actives a les primeres hores del dia, sobretot a l'hora posterior a la sortida del sol. Són capaces de produir més ATP, de manera més eficient i amb menor desgast de la mitocòndria. L'ideal és que el nostre despertar estigui sincronitzat amb la sortida del sol. Si per les exigències de la nostra vida no ho podem fer, tenim altres maneres, com aixecar-nos més aviat (però sense restar hores de son) i substituir alarmes amb sorolls estridents per alarmes que simulen sons de la naturalesa (si de despertador fem servir el telèfon mòbil, cal que el tinguem en mode avió per evitar les radiacions electromagnètiques, que són enemigues de les mitocòndries).

Ens hem de regalar a nosaltres mateixos la primera hora del dia! Ens hem d'exposar a la llum brillant del matí (per fer exercici, per passejar, per meditar, per llegir...), almenys de 10 a 30 minuts, sense fer servir ulleres de sol. Un dels moments ideals per practicar esport és just a l'aixecar-nos: activarem les mitocòndries i s'estimularà la producció d'endorfines (energia), dopamina (concentració i motivació) i serotonina (benestar). Uns 20 minuts d'exercici intens és suficient per activar-nos. Després de l'exercici, són ideals uns minuts espirituals: escriure un diari de gratitud, fer meditació o mindfulness, visualitzacions positives... I uns altres minuts de creixement personal: llegir un llibre inspirador, escoltar

algun podcast d'un tema que ens interessi, llegir un article, veure un vídeo... aprendre alguna cosa.

Els canvis més petits marquen la diferència. Si no podem tenir una hora per dedicar-nos a nosaltres mateixos cada matí, podem començar amb 30 minuts, o inclús menys. També podem combinar-ho: fer exercicis de força a casa i després sortir a caminar/córrer sota la primera llum del dia mentre escoltem un podcast. L'important és començar a regalar-nos temps del matí a nosaltres mateixos.

Després és bona idea dedicar-se un esmorzar saludable i nutritiu ric en proteïna i greixos saludables. L'ideal seria esmorzar després d'una dutxa freda.

COM CREAR LA NIT PERFECTA

La melatonina és l'antioxidant perfecte per les mitocòndries. La síntesis de melatonina està disminuïda per l'impacte de la vida moderna. Cal generar hàbits per protegir-la. La millor manera d'optimitzar-la és vigilant amb la llum. El nostre cos i les mitocòndries esperen rebre llum vermella quan es pon el sol i fosc a la nit. A la tarda ens hem d'exposar a la llum de la posta de sol. Es recomana sortir a caminar 15 minuts abans que es pongui el sol i evitar llum blava a partir de les 7 o les 8 del vespre. Si cal, podem utilitzar unes ulleres amb filtre de llum blava.

També és important sopar aviat. Cal deixar passar 2 hores, com a mínim, entre el sopar i anar a dormir. Els aliments rics en glicina com el caldo d'ossos ens poden ajudar a millorar la son, i els aliments rics en melatonina: ametlles, kiwis, festucs.

Per poder dormir bé, cal deixar anar l'estrès acumulat durant el dia: reflexionar sobre allò bo que ha passat durant el dia i agrair-ho, llegir alguna cosa inspiradora, parlar amb la gent que estimes, fer uns estiraments, escoltar música que ens relaxi fent unes respiracions pel nas lentes i profundes i, per anar a dormir, que l'habitació estigui fosca.

Comenceu a introduir petits canvis en el vostre dia a dia per millorar la salut de les petites però poderoses mitocòndries!

LA FOTOGRAFIA PERDUDA

Julià Samsó

Grup de joves anant-se a menjar la mona als anys 50.

D'esquerra a dreta:

M. Carme Mas Juanpere, Eduardo Llauredó Miravall, Antonieta Llauredó Pàmies, Joan Borràs Ferraté, Assumpció Mestres Vallverdú, Artemi Llauredó Pàmies i Luri Llauredó Piñol.

- ▶ Disseny de jardins
- ▶ Manteniment
- ▶ Poda
- ▶ Tractaments fitosanitaris
- ▶ Sistemes de regs

C. de l'Església 4, 43382 Maspujols • 650 537 220 • enricmarch@hotmail.com

ÒPTICA JURÍDICA

Carolina Matas

PROTOCOL DE SEGURETAT CONTRA LES VIOLÈNCIES SEXUALS EN ENTORNS D'OCI, ESPAI PÚBLIC I TRANSPORTS

El Departament d'Interior va aprovar el 29 de maig de 2024 la Resolució INT/1821/2024, de 24 de maig, per la qual s'aprova i es fa públic el Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci, espai públic i transport.

Aquest protocol pretén la prevenció d'atacs contra la llibertat i indemnitat sexual de les persones i donar-hi una resposta adequada i eficaç. Així doncs, el principal objectiu és preveure operacions per a l'actuació i coordinació dels professionals de la seguretat (Policia de Catalunya, policies locals, portuàries i seguretat privada) i d'altres actors que tenen incidència (càrrecs electes, tècnics municipals) o presten els serveis en àmbit de la seguretat, de l'oci i el transport (cambrers, personal de control d'accés, perso-

nal d'inspecció, de conducció...) quan es trobin davant de conductes de violència sexual, tant aquelles que es preveuen en el Codi Penal, com les no previstes però que es consideren constitutives d'infracció administrativa.

El protocol aplica a tots els establiments, persones, organismes o entitats, públics o privats, que formalitzin l'adhesió a aquest protocol mitjançant el procediment que consta al web del Departament d'Interior.

FABRICACIÓ D'ARTICLES DE PARAMENT DE LA LLAR, BARBACOES, EXPOSICIÓ, AVICULTURA, PROTECCIONS, FRED INDUSTRIAL, ...

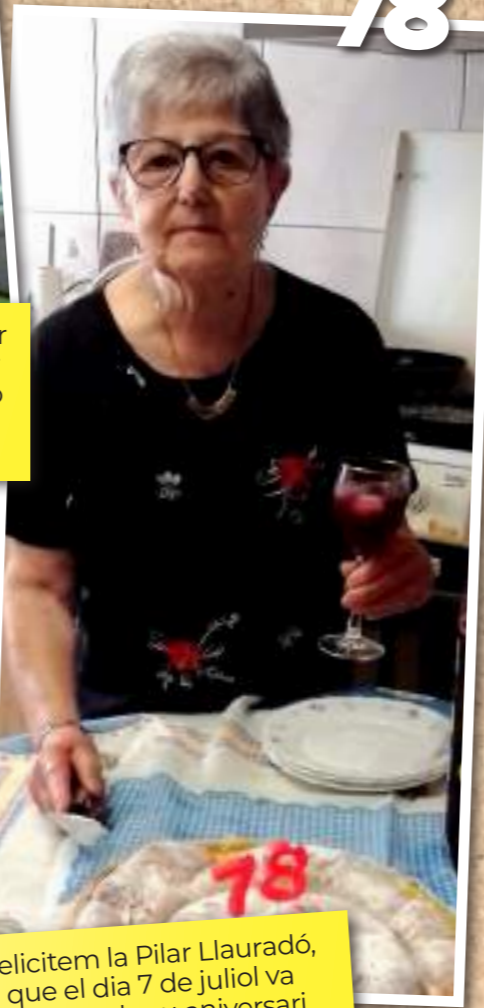

P. Corsini, 2 2 bis - T. i F. 977 815 369 - 43382 Maspujols - info@rolma.es - www.rolma.es

69

El dia 31 de maig, el Xavier Salvat Samsó va celebrar el seu 69è aniversari amb aquesta colla d'amics. Per molts anys!

78

Felicitem la Pilar Llauredó, que el dia 7 de juliol va celebrar el seu aniversari.

Des de la revista, volem recordar el Josep Rabascall en el 5è aniversari de la seva mort, el dia 22 d'agost de 2019. No ens oblidem de la seva persona, ni de la seva tasca incansable per aquesta publicació i per al poble.

Des de l'equip de redacció de la revista celebrem que hem arribat als 50 números de Maspujols.cat. Agraïm a totes les persones que número rere número la fan possible, redactors i col·laboradors, i a tots els nostres lectors i lectores que l'esperen puntualment a les seves bústies.

80

El Daniel Vilanova Bonet i el Josep Maria Mestres Ferrater van néixer l'any 1944. El dia 6 de febrer i el 6 d'agost, respectivament, van fer 80 anys. Per molts anys a tots dos!

Des de la secció Postres de Casa donem les gràcies a la Dana i a l'Emma per haver-nos preparat la xocolata amb nous tal i com es fa a Romania.

93

La Maria Anglès va fer 93 anys el dia 13 de juliol. Per molts anys!!!

El Jaume i el León es va casar el 24 de maig. Va ser un dia molt especial i bonic, envoltats de la família i els amics.

NAIXEMENTS

Leo Carro Martí
15.01.2024

Jana Jiménez Méndez
16.02.2024

MATRIMONIS

Jaume Español Salvat
Eduardo José Soria Fortunato (León)
24.05.2024

DEFUNCIONS

Antonio Ortega Cervantes
28.07.2024 62 anys

EL LLAUADOR
MEL I DERIVATS

680 174 924

J. BARENYS
Calçots cuits.cat

619 339 920

tractonin

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA I JARDINERIA

VENDA I REPARACIÓ

SAME

ECHO

HONDA
The Power of Dreams

Zanon
MACCHINE AGRICOLE

YAMAHA

C/PERE CALDERS, 2-4 - 43206 REUS (TARRAGONA)
977313862 - www.tractonin.cat - info@tractonin.cat

@tractonin.sl Tractonin Reus

LA TIRA CÒMICA Rataman

LA RECEPTE Gerard Cros

FONS FOSC DE VEDELLA

INGREDIENTS (per 5 litres aproximadament):

- 1,5 kg d'ossos, retalls de carn i tendrums de vedella
- 60 g de pastanaga
- 60 g de ceba
- 60 g de porro (la part verda)
- ½ ram d'api
- ¼ kg de tomàquet madur
- ½ cabeça d'all
- ½ litre de vi negre
- 6 litres d'aigua

PREPARACIÓ

Pelem i tallem la ceba i la pastanaga a daus irregulars mitjans. Rentem l'api i el porro (amb aquest últim s'ha de vigilar perquè té molta terra entre les capes) i també els tallem a daus irregulars mitjans. Tallem els alls per la meitat (amb pell) i els tomàquets a ¼. Ho reservem.

Agafem els ossos, retalls i tendrums de vedella i els posem al forn amb una safata a torrar a 190°C. De tant en tant, s'han d'anar remenant perquè es torrin per tot arreu igual. Quan ja tenim els ossos torrats, hi afegim totes les verdures que hem tallat i tenim reservades. Ho barregem bé i ho tornem a posar al forn perquè es torrin també. Ha de quedar un color torrat intens però no cremat, ja que, si no, ens donarà gust amarg. Un cop tenim els ossos i les verdures torrades, ho posem tot en una olla, hi afegim l'aigua i ho posem a bullir.

A la safata de forn on hem torrat els ossos hi posem el vi negre i, amb l'ajuda d'una espàtula, desenganxem tots els líquids que s'hagin pogut quedar enganxats al fons de la safata. Perquè ens sigui més fàcil, podem escalfar la safata de forn amb el vi negre. Un cop desenganxats els líquids de la safata de forn, ho afegim tot a l'olla. Deixem que arranqui a bullir i anem enretirant tota l'escuma que es pugui crear a la superfície de l'olla. Ho deixem bullir a foc fluix per un període d'unes 4 hores. Un cop passades les 4 hores, ja podem colar el fons fosc de vedella. El refredem i el podem congelar o utilitzar.

NOTA: Aquest tipus de fons (caldo) s'utilitza per estofats de vedella, com per exemple el fricandó, ja que és més intens en gust que el que fem sense torrar els ossos. Podem aplicar aquest tipus de fons amb altres carns. Per exemple, si fem un estofat de porc, substituïm els ossos, retalls i tendrums de vedella pels de porc.

POSTRES DE CASA Pilar Llauradó

XOCOLATA AMB NOUS

Aquesta recepta que us compartim en aquest número ens la fa arribar la Dana Ornoi, una excel·lent cuinera i repostera que estima posar el segell de la seva terra, Romania, a la seva cuina. En aquest cas, aquesta recepta li recorda la seva tieta, ja que, quan ella era petita sempre deixava que l'ajudés a preparar-la.

La Dana ens diu satisfeta que "avui és amb la meva filla, l'Emma, amb qui la preparo".

INGREDIENTS (per a 10 bocins)

- 200 ml d'aigua
- 400 g de sucre
- 250 g de mantega repostera
- 150 g de cacau en pols
- 500 g de llet en pols
- 500 g de nous
- Vainilla
- Suc de mitja llimona

PREPARACIÓ

La recepta és fàcil i ràpida de preparar, només requerirà uns 15 minuts, aproximadament.

Agafem un bol gran i hi barregem la llet, el cacau i les nous, i ho reservem. Posem l'aigua al foc, en un cassó o olleta petita, i quan comença a bullir hi afegim la sucre, la mantega i el suc de mitja llimona. Quan la mantega està desfeta, hi afegim la barreja que hem reservat al principi. Finalment, ho posem tot en una safata untada amb mantega i ho deixem 3 hores a la nevera. Per servir-la, la trenquem a trossets, al gust, i es pot acompanyar amb maduixes.

Ajuntament
de Maspujols

amb la Cultura

Ajuntament de Maspujols

C. La Botiga, 1 - 43382 Maspujols

Horari oficines municipals

Dilluns a divendres de 9:00 a 14:00h.

Dimecres tarda de 17:00 a 20:00h.

Contacte

☎ 977 81 50 86

☎ 977 81 58 56

✉ aj.maspujols@altanet.org

🌐 www.maspujols.altanet.org

☎ 678 874 354

**Ajuntament
de Maspujols**

